

ДЕРЖАВНІ ВИДАТКИ В УКРАЇНІ: ЯК ДОСЯГТИ БІЛЬШОГО, ВИТРАЧАЮЧИ МЕНШЕ?

1. Чому потрібно піклуватись про ефективність бюджетних витратів

- Бюджетні ресурси обмежені, бюджетні потреби – ні
- Неефективність витратів призводить до виникнення потреби збирати більше податків, що означає посилення тиску на бізнес
- Державний борг далі неможливо збільшувати, тому варто знижувати апетити

3. Окремі показники результату в бюджетних запитах МОЗ та МОН (сьогодні)

- Кількість опрацьованої кореспонденції
- Середні витрати на підготовку та видання одного умовно друкованого аркушу інформаційно-аналітичних матеріалів
- Відсоток студентів, які отримають відповідний документ про освіту
- Середня вартість лікування
- Питома вага вчасно виконаних доручень у їх загальній кількості
- Площа зданих в оренду приміщень та середня вартість оренди

5. Потрібен інструмент для моніторингу та оцінки ефективності бюджетних витратів

- Сьогодні положення про центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) не визначають ключових показників ефективності (KPI) їх діяльності
- KPI не визначено і в Державних цільових програмах та бюджетних програмах

Сьогодні

Мета та завдання відрізняються від результатів в паспортах програм

Показники бюджетних програм у запитах не дозволяють оцінити ефективність та змістовність витрачання коштів і орієнтовані виключно на внутрішні процеси

Результат для суспільства не визначений

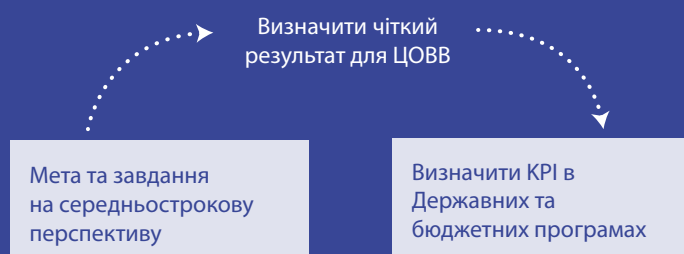
2. Сьогодні бюджет планується лише на рік вперед

- Якість бюджетного процесу досі потребує вдосконалення
- Низька ефективність бюджетних витратів (особливо капітальних)
- Невизначеність на майбутнє – неможливо планувати довгострокові програми
- Чутливість до політичних змін (парламентських, президентських виборів, призначення прем'єр-міністра)

4. Фактичний результат

- Очікувана тривалість життя при народженні в Україні 71 рік (у нових країнах-членах ЄС – 77 років)
- В Україні помирає 8 з 1000 дітей у віці до 1 року (у нових країнах-членах ЄС – 6 з 1000 дітей)
- В Україні від захворювань серцево-судинної системи помирає 167 людей на 1000 (у нових країнах-членах ЄС – 77 людей)
- В Україні людина проводить у стаціонарі на лікуванні в середньому 12 днів (у нових країнах-членах ЄС – 8 днів)
- 15% школярів у 2016 р. не склали тест ЗНО з математики
- У селах втричі менше учнів складають ЗНО на високий бал, ніж у великих містах
- Низькі місця університетів, або їх відсутність у міжнародних рейтингах

6. Які зміни необхідні?

Визначення результатів та потрібних для їх досягнення ресурсів на 3 роки дає

- Можливість ефективного використання коштів платників податків
- Можливість для ЗМІ та громадськості контролювати діяльність ЦОВВ

МОДЕЛЬ РЕСУРСИ - ПРОДУКТ- РЕЗУЛЬТАТ

Державні ресурси

Матеріальні та нематеріальні державні ресурси (що було витрачено)

ПРОДУКТИВНІСТЬ

Державний продукт

Кількість та якість державної інфраструктури та послуг
(скільки довідок виписано, скільки шкіл побудовано)

ЕФЕКТИВНІСТЬ

Результат діяльності

Вплив на якість життя громадян (тривалість здорового життя, рівень функціональної грамотності, довіра до поліції)

По цих показниках треба порівняти Україну з іншими країнами (benchmark)

Адаптовано ЦЕС на основі публікації Mandl U. et al, 2008, The Effectiveness and Efficiency of Public Spending European Commission Economic Papers No. 301

АЛГОРИТМ ПЕРЕГЛЯДУ ДЕРЖАВНИХ ВИДАТКІВ ЗА ОКРЕМИМИ НАПРЯМКАМИ (КАНАДСЬКИЙ ПІДХІД)

Джерело: Bourgon J. 2009. Program review: The Government of Canada's experience eliminating the deficit, 1994-1999. The Centre for International Governance Innovation

Цю листівку підготовлено в рамках проекту «Державні видатки в Україні: як досягти більшого, витрачаючи менше?», який виконано Центром економічної стратегії та Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій за підтримки проекту «Підтримка реформи управління державними фінансами», що реалізується федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Урядів Німеччини та Великої Британії.